

Crna Gora
Uprava za gazdovanje šumama i lovištima

**GODIŠNJI PROGRAM
GAZDOVANJA
ŠUMAMA ZA 2025. GODINU**

Pljevlja, jul 2025. godine

SADRŽAJ

I	UVOD	3
II	AKTIVNOSTI PLANIRANE PROGRAMOM GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2025. GODINU.....	3
III	PLAN UREĐIVANJA ŠUMA	4
3.1.	Izrada Programa gazdovanja šumama za gazdinske jedinice.....	4
IV	PLAN UZGOJA ŠUMA	5
4. 1.	Plan šumsko – uzgojnih radova u šumama u državnom vlasništvu.....	5
4. 2.	Proizvodnja reproduktivnog materijala šumskog drveća.....	5
V	PLAN ZAŠTITE ŠUMA.....	6
VI	PLAN KORIŠĆENJA ŠUMA, NEDRVNIH ŠUMSKIH PROIZVODA I LOVIŠTA ZA POSEBNE NAMJENE.....	8
6.1.	Plan korišćenja šuma u 2025. godini u državnoj svojini	8
6.2.	Plan korišćenja šuma u 2025. godini u privatnoj svojini.....	9
6.3.	Orjentacioni plan doznake stabala u 2025. godini (po Orijentacionom planu stabala za sječu u 2026. godini).....	10
6.4.	Plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva.	10
6.5.	Plan korišćenja nedrvnih šumskih proizvoda.	11
6.6.	Upravljanje lovištima posebne namjene.....	11
VII	PLAN KADROVSKOG OSPOSOBLJAVANJA.....	11
7.1.	Zapošljavanje.....	11
7.2.	Obuka kadrova.	11
VIII	UKUPNI FINANSIJSKI PRIHODI PLANIRANI PROGRAMOM GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2024. GODINU.....	12
IX	PLAN FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PROGRAMA GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2025. GODINU	13
	PRILOZI.....	16
1.	Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na izradi programa gazdovanja šumama u 2025. godini, shodno odobrenim sredstvima iz Budžeta	
2.	Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na zaštiti šuma u 2025. godini	
3.	Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na uzgoju šuma u 2025. godini	
4.	Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na korišćenju šuma i izgradnji šumskih saobraćajnica	
5.	Spisak nezaštićenih biljnih vrsta koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe	

I UVOD

Uprava za gazdovanje šumama i lovištima je u skladu sa Zakona o šumama izradila Godišnji program gazdovanja šumama za 2025. godinu (u daljem tekstu Program). Ovim Programom, šume i šumsko zemljište uživaju posebnu zaštitu, koja se kao važan interes ostvaruje očuvanjem šuma i šumskog zemljišta sa svim njihovim funkcijama, i to kako održivim i multifunkcionalnim gazdovanjem šumama, tako i očuvanjem i unapređenjem biološke i pejzažne raznovrsnosti istih, kao i podizanjem nivoa kvaliteta životne sredine. Sredstva za realizaciju Programa gazdovanja šumama planirana su budžetom Crne Gore za 2025. godinu na iznos od 7.497.959,44 €.

Smisao i svrha obezbjeđenja sredstava u budžetu ima za cilj održivo gazdovanje šumama. To znači da je potrebno obezbijediti sredstva koja će sa jedne strane omogućiti zaštitu šuma i potrebne šumsko –uzgojne radove, čime će ekološke funkcije šuma biti zadovoljene, dok sa druge strane treba obezbijediti sprovođenje mjera kojima će se podstaći konkurentnost u šumarstvu, uticati na veću zaposlenost u šumarstvu i drvnoj industriji, unaprijediti kvalitet života stanovništva u ruralnim područjima, stimulišući na taj način i unapređujući i razvoj ekonomije na tom području. Dakle, iz prednjeg se na nesumnjiv način može izvesti zaključak da je smisao donošenja Programa ostvarivanje osnovnih funkcija šuma, i to kako privredne, tako socijalne i ekološke, uz obavezu da se za realizaciju mjera moraju obezbijediti neophodna finansijska sredstva.

Usvajanje Programa i njegova implementacija, imaju u smislu odredbi Zakona o šumama zadatak kvantifikovanja mjera na gazdovanju šumama, po obimu, vrsti i vremenu izvođenja na godišnjem nivou, shodno planskim dokumentima u šumarstvu, a sve sa ciljem obezbjeđivanja održivog gazdovanja i upravljanja šumskim resursima.

Održivi način gazdovanja šumama, shodno Zakonu o šumama, podrazumijeva obezbjeđivanje prirodnog načina obnavljanja šuma i prirodne selekcije, podsticanje mješovite strukture sastojina koje su prilagođene stanišnim uslovima, obezbjeđivanje očuvanja trajne proizvodne sposobnosti šuma i unaprijeđenja šumskog fonda u pogledu kvantiteta i kvaliteta i povećanja prinosa šuma, unaprjeđivanje vitalnosti i ekološke stabilnosti šuma, obezbjeđivanje očuvanja biološke raznovrsnosti šuma, šumskog zemljišta i vodnog režima, kao i drugih povoljnih uticaja koje šuma ima na životnu sredinu i ljude.

II AKTIVNOSTI PLANIRANE PROGRAMOM GAZDOVANJA

Program predstavlja sveobuhvatan plan aktivnosti koje se ogledaju prije svega na preduzimanju mjera na:

1. Uređivanju šuma /izrada Programa gazdovanja šumama/
2. Zaštiti šuma
3. Uzgoju šuma
4. Korišćenju šuma, izgradnji i rekonstrukciji šumskih puteva
5. Korišćenju nedrvenih šumskih proizvoda
6. Upravljanju lovištima posebne namjene.

Programom su prikazana finansijska sredstva za sprovođenje mjera na gazdovanju šumama po gazdinskim jedinicama i šumskim područjima, po obimu i vrsti radova.

III PLAN UREĐIVANJA ŠUMA ZA 2025. GODINU

3.1. Izrada Programa gazdovanja šumama (PGŠ)

Izrada Planova razvoja šuma (PRŠ).

Zakonom o šumama, predviđena je izrada ovog planskog akta, na nivou šumskog područja, koje obuhvata teritoriju jedne ili više opština. Za narednu godinu potrebno je izdvojiti **70.000 €** za izradu Planova razvoja za područja Pljevalja i Šavnika.

Napomena: Izrada Pravilnika o sadržaju i načinu izrade Planova razvoja, nameću se kao imperativ.

Izrada Programa gazdovanja šumama (PGŠ).

U toku 2025 godine, potrebno je izraditi Programe gazdovanja šumama za sljedeće Gazdinske jedinice (kako glasi u prilogu 1).

Na osnovu potpisanih a nerealizovanih ugovora o izradi PGŠ iz prethodnih godina, obaveze Uprave za gazdovanje šumama i lovištima u tekućoj budžetskoj godini iznose **313.877 €**, tako da je za izradu PGŠ-a u 2025-oj godini potrebno planirati sredstva u iznosu od **809.413 €**. Imajući u vidu da izrada Programa pretpostavlja vrlo obimne terenske radove, realno je očekivati da će se cca 30% planiranih sredstava prenijeti u sljedeću budžetsku godinu

Nabavka drona

Nove tehnologije kao što je dron, omogućavaju kvalitetniju pripremu izrade Programa gazdovanja. Jedan profesionalni dron bi bio od izuzetne koristi i kod zaštite šuma, po svim osnovama. Za ovu nabavku potrebno je izdvojiti **20.000 €**.

IV PLAN UZGOJA ŠUMA

4.1 Plan šumsko – uzgojnih radova u šumama u državnom vlasništvu

Shodno planskim dokumentima u šumarstvu, projektovani obim radova na uzgajanju šuma za 2025. godinu iznosi 349,02 ha, i to:

- Njega šuma - na površini od 60,60 ha
- Obnova šuma - na površini od 260,02 ha
- Podizanje novih šuma - na površini od 28,38 ha

Za izvršenje projektovanog plana uzgoja potrebna finansijska sredstva su procijenjena na 368.162,15 €. Na osnovu predloga Budžeta za 2025.godinu, predloga Planova područnih jedinica i mogućnosti realizacije istih, program predviđa da se sredstva usmjere na pošumljavanje požarišta, obnovu i podizanje šuma i to u Područnim jedinicama u kojima su te mjere najprioritetnije u iznosu od 176.741,05 eura za ukupne radove na uzgoju. Sadni materijal će se uglavnom koristiti iz rasadnika Uprave za gazdovanje šumama i lovištima.

Tabela 1: Pregled Plana i moguće realizacije uzgojnih radova za 2025.godinu po Programu gazdovanja šumama

	Plan uzgojnih radova po Programu gazdovanja šumama		Potrebna sredstva za realizaciju za radove	Opredijeljena sredstva za radove	Moguće izvršenje		Moguće izvršenje sredstva za radove
	Površina (ha)	Sadnica kom.			Površina (ha)	Sadnica kom.	
UKUPNO	349.02	715.371	368.162,15	176.741,05	128,20	337.728	176.741,05

Tokom 2025. godine iz rasadnika Uprave za gazdovanje šumama i lovištima, planira se i besplatna dodjela sadnog materijala za vlasnike privatnih šuma u količini od 50.000 komada. Ovo je aktivnost koju Uprave za gazdovanje šumama i lovištima tradicionalno njeguje, što ima za cilj pošumljavanje goleti i opožarenih površina u privatnom vlasništvu.

4. 2. Proizvodnja reproduktivnog materijala šumskog drveća

Plan proizvodnje sjemena u 2025. godini zavisice od obima uroda sjemena, vrste sjemena koje će se sakupiti, plana rasadničke proizvodnje, kao i plana proizvodnje za šumsko-uzgojne radove za 2026. godinu. Proizvodnja sadnica i sjemena iz domaće provinijencije pokazala je punu opravdanost, zato se planira sakupljanje sjemena iz registrovanih sjemenskih sastojina.

Tabela 2: Troškovi sjemenske i rasadničarske proizvodnje

Opis poslova	Tip troška	Iznos u €
Troškovi sakupljanja sjemena	troškovi radne snage, prevoza, angažovanje NVO	5.000,00
Troškovi dorade sjemena		0
Mjere genetičke melioracije		0
UKUPNO:		5.000,00

Sjemenski materijal se namjerava upotrijebiti za rasadničku proizvodnju u šumskim rasadnicima koji su u vlasništvu Uprave za gazdovanje šumama i lovištima u Kolašinu Baru i Rožajama.

Tabela 3: Plan proizvodnje i nabavke sadnog materijala, raspoloživi sadni material za pošumljavanje u 2025. godini

Rasadnik	Broj sadnica Kom.			Troškovi €			Ukupno €
	Plan Proizvodnje u 2025.	Za pošum. iz naših rasadnika	Iz drugih rasadnika	Nabavka sjemena	Materijalni	Pov.rad. snaga	
Trebaljevo Kolašin	940.030					35.500.00	
Županica Rožaje	472.000					23.000.00	
Bjeliši Bar	194.000					11.000,00	
UKUPNO:	1.606.030	287.728	50.000	3.200,00	5.500.00	69.500,00	78.200.00

U rasadniku Trebaljevo proizvodnja sadnog materijala uglavnom se bazira na proizvodnji kontejnerskih sadnica u plastenicima sa ograničenim kapacitetima, što iziskuje veće troškove a dobijeni sadni material je većeg kvaliteta.

U rasadniku Bjeliši u Baru,nakon više od 20 godina ponovo se uspostavlja proizvodnja mediteranskih vrsta četinara i lišćara.

Planirana proizvodnja sadnog materijala u rasadniku Županica je u pravcu proizvodnje klasičnih sadnica slobodnog korijena pri maksimalnom korišćenju kapaciteta samog rasadnika, gdje uz manje troškove radne snage na manjoj površini se dobija veći broj sadnica.

Sjeme smrče za proizvodnju u rasadnicima obezbijeđeno je iz registrovanih sjemenskih objekata u skladu sa Zakonom o reproduktivnom materijalu šumskog drveća.

V PLAN ZAŠTITE ŠUMA

Zaštita šuma na teritoriji Crne Gore biće usmjerena na sprečavanje pojava bespravnih sječa, zaštitu šuma od biljnih bolesti, štetočina i požara.

Zaštita šuma od biljnih bolesti i štetočina vrši se u skladu sa zakonskim propisima, godišnjim planovima i dugoročnim programom zaštite.

Najznačajnije mjere u okviru zaštite šuma u 2025. godini, odnose se na:

-Sprovođenje mjera od strane Uprava za gazdovanje šumama i lovištima na zaštiti šuma od šumskih požara utvrđenih Zakonom: angažovanje osmatrača požara; izgradnja vodozahvata, protivpožarnih puteva, protivpožarnih pruga; obezbjeđenje sredstava za troškove gašenja požara; obezbjeđenje sredstava za nabavku opreme (vozila,naprtnjače, mlatilice, lopate, itd.); preventivno uzgojne mjere: njega sastojina i pravovremeno proredjivanje sastojina.

- Suzbijanje borovog litijaša - *Thaumatopoea pityocampa* (mehaničko uništavanje i spaljivanje gnijezda borovog litijaša);

- Kontrola brojnosti štetnih insekata u šumama (postavljanje klopki i feromonskih preparata).

- Monitoring nad štetnim organizmima posebno rizičnim za zdravlje bilja.

Troškovi na zaštiti šuma u 2025.godini u skladu sa planiranim sredstvima u budžetu prikazani su u tabeli 10 Prilog 2 ovog Programa.

Šumski požari predstavljaju globalni ekološki i ekonomski problem. Zbog svoje geografske pozicije i sve izraženijeg negativnog uticaja klimatskih promjena, crnogorske šume su posebno ugrožene. U susret obavezama koje proističu iz Zakona o šumama i Zakona o zaštiti i spašavanju, preduzimaju se pojačane aktivnosti na preduzimanju mjera sprečavanja pojave, kao i na preduzimanju postupaka u slučaju pojave šumskog požara, na sprečavanju istih i dojava nadležnim službama i institucijama. U tom pravcu u kriznim mjesecima, Područne jedinice Uprave za gazdovanje šumama i lovištima, na najugroženijim mjestima organizovaće osmatrače.Potrebno je

dodatno uložiti napore da se obezbijede sredstva za organizovanje interventnih jedinica u kriznim mjesecima u svim Područnim jedinicama.

Zaštita šuma od biljnih bolesti i štetočina se odnose na zaštitu šuma od parazitskih gljiva i štetnih insekata i preventivnom djelovanju protiv potkornjaka koji se javljaju u našim šumama. Imajući u vidu da je tokom 2023.godine došlo do manifestacije sušenja šuma, koja je evidentirana i tokom 2024.godine, za 2025.godinu se predviđa nastavak intenzivnih aktivnosti koje propisuje struka u cilju monitoringa i suzbijanja gradacije potkornjaka. Naime, usljed fiziološkog stresa koji se desio prethodnih godina (najviše usljed suše), došlo je do slabljenja imuniteta i otpornosti šuma na biotičke i abiotičke uticaje iz spoljašnje sredine. Takvi uslovi direktno su pogodovali razvoju populacija štetnih insekata, potkornjaka, koji se javljaju kao sekundarne štetočine, napadaju fiziološki već oslabljena stabla i izazivaju njihovo sušenje. Kada se prenamnoži, potkornjak onda napada ne samo fiziološki oslabljena već i okolna zdrava stabla koja su u fiziološki dobrom stanju i koja bi preživjela da nije došlo do širenja populacije ovog insekta. U izvještajima stručne komisije koja je u toku 2023.godine obišla četinarske šume u šest područnih jedinica (Berane, Rožaje, Petnjica, Pljevlja Andrijevića i Plav) i sagledavanja stanja na terenu, zaključeno je da je proces sušenja stabala smrče, jele, pojedinačne moličke, posljedica prenamnoženja potkornjaka. Sušenjem su zahvaćene velike površine šuma. S tim u vezi, u cilju suzbijanja širenja potkornjaka, kao i suzbijanja pratećih bolesti, a u cilju otklanjanja štetnih posljedica i pojave novih nesagledivih posljedica i šteta, potrebno je da se nastave i dodatno intenziviraju aktivnosti na doznaci i sječi slučajnih užitaka, pravilnom uspostavljanju šumskoga reda, kao i izvozu drvnih sortimenata i postavljanju što većeg broja feromonskih klopki na mjestima koja predstavljaju žarišta pojave potkornjaka. Sve nabrojane aktivnosti treba da budu prioritet I u narednoj 2025.godini.

Imajući u vidu da feromonske klopke prvenstveno služe za monitoring potkornjaka u određenom dijelu, ovi rezultati će usmjeriti dalje aktivnosti u sprečavanju njihove gradacije (sanitarna doznaka i sječa, uspostavljanje šumskog reda, lovna stabla itd).

Suzbijanje borovog litijaša na proljeće 2025. godine, vršiće se na području područnih jedinica Danilovgrad, Nikšić, Podgorica i Kotor na površini od ukupno 567 ha.

Doznaka sušika i izvala i realizacija:

Planovi doznake sušika, izvala kao i njihova realizacija u 2025. godini sadržani su u Planovima Područnih jedinica, kao mjere koje moraju biti u skladu sa ozbiljnošću trenutne situacije i ugroženosti šuma od štetočina. Ove mjere imaju za cilj da se iz šume uklone povoljni uslovi za razmnožavanje insekata i da povećaju otpornost šumskog drveća odnosno šume od oštećenja.

VI PLAN KORIŠĆENJA ŠUMA, NEDRVNIH ŠUMSKIH PROIZVODA I LOVIŠTA ZA POSEBNE NAMJENE

6.1. Plan korišćenja šuma u 2025. godini

U skladu sa važećim programima gazdovanja šumama za gazdinske jedinice i planovima gazdovanja za privatne šume, ukupna drvena zapremina koja može biti predmet korišćenja šuma u 2025. godini iznosi **677.936 m³** bruto drvne zapremine (u državnim šumama **474.870 m³**, a u privatnim šumama **203.066 m³**). U ovu količinu uključeno je:

- Drvena zapremina koju je Uprava za gazdovanje šumama i lovištima planirala za korišćenje putem prodaje drveta u dubećem stanju-redovna sječa: 298.725 m³;
- Drvena zapremina koja je bila predmet prodaje drveta u dubećem stanju za 2023. i 2024. godinu: 50.683 m³;
- Drvena zapremina koju Uprava za gazdovanje šumama i lovištima daje na korišćenje putem prodaje drveta u dubećem stanju - sanitarna sječa: 40.090 m³;
- Drvena zapremina koju je Uprava za gazdovanje šumama i lovištima planirala za snabdijevanje stanovništva u ruralnom području iz državnih šuma: **85.372 m³**;
- Drvena zapremina koju je Uprava za gazdovanje šumama i lovištima planirala za korišćenje šuma u privatnom vlasništvu: 203.066 m³.

Planirani radovi na korišćenju šuma u državnoj svojini po područnim jedinicama, gazdinskim jedinicama i vrsti sječe, kao i procijenjeni prihodi prikazani su u **Prilogu 4. Tabelama 12,13 i 14** ovog programa.

Od gore navedenih količina, po osnovu Ugovora o korišćenju šuma prodajom drveta u dubećem stanju planira se realizacija 389.498 m³ drvne zapremine.

Za potrebe troškova za angažovanje povremene radne snage na vršenju poslova doznake u 2025. godini potrebno je 200.000,00 € koja su planirana budžetom za 2025. godinu, a odnose se na realizaciju planirane doznake kao i realizaciju doznake za potrebe vanrednog i slučajnog prinosa za 2025. godinu.

Za materijalne troškove u svrhu nabavke pločica za doznaku stabala i prijem drvnih sortimenata, nabavku mjernih instrumenata za mjerenje oble građe, farbi i kreda za obilježavanje stabala drvnih sortimenata, shodno dosadašnjoj potrošnji navedenog, potrebno je 52.000,00 € (za nabavku pločica 40.000,00 €, za nabavku mjernih instrumenata 4.000,00 € i za nabavku farbi i kreda 8.000,00 €).

Tabela 4. Planirana bruto drvena zapremina u državnim šumama za obezbjeđivanje stanovništva u ruralnom području po područnim jedinicama prikazana je u sljedećoj tabeli:

PODRUČNA JEDINICA	Planirana bruto drvena zapremina u državnim šumama – maloprodaja (m ³) za 2025. godinu			Planirani prihodi u €
	četinari	lišćari	ukupno	
Pljevlja	15.780	11.100	26.880	231.168,00
Rožaje	6.155	1.300	7.455	64.113,00
Berane	1.729	3.314	5.043	43.369,80
Žabljak	4.400	300	4.700	40.420,00

Kolašin	820	4.900	5.720	49.192,00
Plužine	740	2.588	3.328	28.620,80
Bijelo Polje	4.025	5.720	9.745	83.807,00
Andrijevica	3.000	3.000	6.000	51.600,00
Podgorica	300	1.200	1.500	12.900,00
Danilovgrad		3.753	3.753	32.275,80
Nikšić	19	2.484	2.503	21.525,80
Mojkovac	550	2.220	2.770	23.822,00
Plav	1.680	1.170	2.850	24.510,00
Šavnik	110	1.685	1.795	15.437,00
Petnjica	550	480	1.030	8.858,00
Bar-Ulcinj-Kotor		300	300	2580
UKUPNO	39.858	45.514	85.372	734.199,20

Dodjela drvne zapremine stanovništvu u ruralnim područjima vršiće se u skladu sa Zakonom o šumama i Odlukom o utvrđivanju cijena za kupovinu drvnih sortimenata za sopstvene potrebe stanovništvu u ruralnom području, na osnovu kojih cijena je ponderisanjem dobijena projekcija planiranih prihoda po ovom osnovu. U ove količine obuhvaćena je drvna zapremina koja je planom područnih jedinica predviđena da se doznači za ogrijevno i tehničko drvo u dubjećem stanju. Iz gore navedenih količina, a kada se radi o četinarima, 80 % je predviđeno za ogrijev (sušike, izvale, stabla iz proreda), dok se 20 % predviđa za tehničko drvo.

Za potrebe stanovništva u ruralnim područjima Crne Gore, kroz pomoć za izgradnju i obnavljanje objekata i kao pomoć u ogrijevu socijalno ugroženom stanovništvu, planirano je do 5000 m³, čija realizacija će se vršiti sa ovlašćenjima koja proizilaze iz Zakona o državnoj imovini.

6.2. Plan korišćenja šuma u 2025. godini u privatnoj svojini

Planirana bruto drvna masa u šumama u privatnom vlasništvu po područnim jedinicama prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela 5: Planirana bruto drvna zapremina u šumama u privatnom vlasništvu po područnim jedinicama

PODRUČNA JEDINICA	Planirana bruto drvna zapremina u privatnim šumama (m ³) za 2025. godinu			Planirani prihodi u €
	četinari	lišćari	ukupno	
Pljevlja	32.880	5.406	38.286	95.715,00
Rožaje	5.665	150	5.815	14.537,50
Berane	5.215	4.795	10.010	25.025,00
Žabljak	4.515		4.515	11.287,50
Kolašin	2.077	18.495	20.572	51.430,00
Plužine	110	4.502	4.612	11.530,00
Bijelo Polje	10.369	13.761	24.130	60.325,00
Andrijevica	3.756	15.301	19.057	47.642,50
Podgorica	526	16.291	16.817	42.042,50
Danilovgrad		2.410	2.410	6.025,00
Nikšić	56	16.897	16.953	42.382,50

Mojkovac	2.055	7.460	9.515	23.787,50
Plav	2.060	3.600	5.660	14.150,00
Šavnik		7.907	7.907	19.767,50
Petnjica	670	250	920	2.300,00
Gusinja	100	800	900	2.250,00
Bar-Ulcinj-Kotor	125	14.862	14.987	37.467,50
UKUPNO	70.179	132.887	203.066	507.665,00

6.3. Orientacioni plan doznake stabala u 2025. godini (po Orientacionom planu stabala za sječu u 2026. godini)

Uprava za gazdovanje šumama i lovištima je izradila orijentacione planove sječe po područnim jedinicama za 2026. godinu prema važećim programima gazdovanja šumama. U tabeli su prikazane okvirne količine drveta koje će biti predmet doznake tokom 2025. godine:

Tabela 6. Orientaciona drvna zapremina planirana za doznaku u 2025. godini

Područna jedinica	Orientacioni plan sječa za 2026. godinu		
	četinari (m³)	lišćari (m³)	ukupno (m³)
Pljevlja	150.570	30.963	181.533
Rožaje	39.136	2.057	41.193
Berane	23.040	2.175	25.215
Žabljak	32.338	531	32.869
Kolašin	2.463	26.561	29.024
Plužine	4989	5.395	10.384
Bijelo Polje	6.742	3.652	10.394
Andrijevica	7.452	16.382	23.834
Podgorica	1.970	12.816	14.786
Danilovgrad	-	4.940	4.940
Nikšić	3.140	6.690	9.830
Plav	11.255	110	11.365
Šavnik	667	11.943	12.610
Petnjica	6.459	1.091	7.550
UKUPNO	290.221	125.306	415.527

6.4. Plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva

Pregled planiranih aktivnosti koji se odnose na izgradnju i rekonstrukciju šumskih puteva, dat je u Prilog br. 4, tabela 15 ovog Programa.

Na osnovu prosječnih cijena, a koje iznose 10.000,00 €/km za put i 5.000,00 €/km za vlake, cijena koštanja izgradnje puteva procjenjuje se na 5.000,00 € za puteve i 150.850,00 € za vlake. Izgradnju puteva i vlaka, koje su predviđene Izvođačkim projektima, vršiče korisnici šuma.

6.5. Plan korišćenja nedravnih šumskih proizvoda

Uprava za gazdovanje šumama i lovištima, u skladu sa Zakonom o šumama i Pravilnikom o bližem načinu i uslovima sakupljanja, korišćenja i prometa nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva, koje se koriste u komercijalne svrhe, utvrdila je listu nezaštićenih biljnih vrsta. Uprava za gazdovanje šumama i lovištima će da donese cjenovnik za 2025. godinu, na osnovu ispitivanja domaćeg tržišta (apoteke/trgovine) na kojim se nezaštićene biljne vrste prodaju, kao i na osnovu cijena koje su dostignute u okruženju.

Spisak nezaštićenih biljnih vrsta koje će biti predmet javnog oglasa, a koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe prikazan je u Prilogu 5 Tabeli 16.

Prihod od korišćenja nedravnih šumskih proizvoda planiran je na iznos od 70.000,00 €.

6.6. Upravljanje lovištima posebne namjene

Savremeno lovno gazdovanje zahtjeva od lovca i korisnika lovišta da obezbijede dovoljne količine prirodne hrane, a pored toga i dovoljne količine dodatne hrane, odgovarajuće za svaku vrstu divljači. Iznošenje hrane u lovište zavisi od procjene koliko je potreba divljači za dodatnom količinom hrane, koju ista nije u stanju da obezbijedi iz prirodnih uslova. S obzirom na prirodne uslove lovišta, naročito na klimatske uslove, duge i hladne zime sa većim sniježnim padavinama, smatramo da je divljač u lovištu neophodno prihranjivati.

U ovoj godini nisu predviđeni prihodi od korišćenja lovišta posebne namjene.

VII PLAN KADROVSKOG OSPOSOBLJAVANJA

7.1. Zapošljavanje

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Upravi za gazdovanje šumama i lovištima sistematizovao je ukupno 459 radnih mjesta. Starosna struktura zaposlenih je veoma nepovoljna (53 godine u prosjeku).

Uprava za gazdovanje šumama i lovištima za 2025. godinu planira zapošljavanje 50 izvršioca, od toga 49 izvršilaca na neodređeno vrijeme i jedan izvršilac na određeno vrijeme (direktor Uprave).

U toku 2025. godine po sili zakona otići će u penziju 9 zaposlenih iz Uprave za gazdovanje šumama i lovištima.

U 2025. očekuje se da će se 48 lica angažovati po ugovoru o djelu u Upravi za gazdovanje šumama i lovištima.

Prema Kalendaru obuka koju svake godine donosi Uprava za ljudske resurse, zaposleni u Upravi za gazdovanje šumama i lovištima planiraju pohađanje obuka u skladu sa našim potrebama, a po rasporedu koji utvrdi Uprava za ljudske resurse.

Ukupna sredstva potrebna za izvršenje Programa u pogledu ličnih dohodaka za bruto zarade zaposlenih na neodređeno vrijeme odobreno je 4.753.967,88 €, dok je za izdatke po osnovu isplate ugovora o djelu odobreno 377.000,00 €.

7.2. Obuka kadrova

Svaka Područna jedinica trebalo bi da angažuje po jednog diplomiranog inženjera šumarstva koji bi se, pored ostalog, bavio problematikom izrade Programa gazdovanja šumama i Planova razvoja šuma. Pored toga, evidentno je i sledeće:

- Od Uprave za gazdovanje šumama i lovištima (shodno Zakonu o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu) se maltene svakodnevno traže (i tražice se) mišljenja vezanih za izgradnju infrastrukturnih i drugih objekata koje se grade na zemljištu kojima gazduje

Uprava za gazdovanje šumama i lovištima, što zahtijeva poznavanje dostupnih GIS alata.

- Katastar nepokretnosti u digitanom obliku je urađen za cca 85 % teritorije Crne Gore, i isti se može koristiti u cilju uzurpacije šuma i šumskog zemljišta.
- Izrada Izvođačkih projekata, Planova zaštite od požara, evidentiranje požarišta kao i Planova sanacije istih sl.podrazumijevaju kvalitetan kartografski prilog.
- Razmjena i dostavljanje podataka informacija unutar Uprave za gazdovanje šumama i lovištima, kao i prema drugim pravnim i fizičkim licima bila bi daleko lakša i ekspeditivnija korišćenjem GIS tehnologija.

Procedure potrebne za odgovore na ove teme zahtijevaju, između ostalog, i solidno poznavanje rada na računaru, imajući u vidu da se koriste specijalizovani programi (GIS, softver OSNOVA, softver Nacionalne inventure šuma, i dr).

Imajući u vidu gore navedene razloge, neophodno je planirati sredstva za obuku kadrova u Područnim jedinicama koji bi se bavili ovom problematikom, u iznosu od **15.000€**

VIII UKUPNI FINANSIJSKI PRIHODI PLANIRANI PROGRAMOM GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2025. GODINU

Ukupno planirani prihodi po osnovu korišćenja nedrvnih šumskih proizvoda iznose **70.000,00 €**. Planirani prihodi po osnovu korišćenja drvne zapremine iznose **14.820.331,20 €**.

Ukupni finansijski prihodi planirani Programom po osnovu gazdovanja šumama iznose 14.890.331,20 €.

Važno je navesti da 70% od naknada za korišćenje šuma, shodno Zakonu o finansiranju lokalnih uprava, pripadaju opštinama na čijoj teritoriji se šume koriste. Lokalne uprave nemaju zakonsku obavezu da sredstva koja dobiju po tom osnovu vrate u šume na način što bi finansirali neku aktivnost na gazdovanju šumama. Iz navedenog proizilazi zaključak da je finansiranje sektora šumarstva neodrživo iz razloga što su primici budžeta države manji od rashoda sa jedne strane, dok sa druge strane nedostaju mjere koje se moraju preduzeti da bi mogli izvesti zaključak da se održivo gazduje šumama koje su povjerene Upravi za gazdovanje šumama i lovištima na upravljanje.

IX PLAN FINANSIJSKIH SREDSTVA POTREBNIH ZA REALIZACIJU GODIŠNJEG PROGRAMA GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2025.GODINU

Tabela 7: Izdaci za realizaciju Godišnjeg programa gazdovanja šumama

r.b.	Vrsta izdataka	Sredstva potrebna za realizaciju PGŠ u €	Odobrena sredstva budžetom za 2025. godinu
1.	Bruto zarade	5.557.400,00	4.753.967,88
2.	Ostala lična primanja (otpremnine, odvojeni život i ostale naknade)	58.000,00	57.250,00
3.	Administrativni materijal (uniforme, rezervni dijelovi, štampani obrazci, kanvelarijski materijal...)	235.000,00	133.500,00
4.	Materijal za posebne namjene (materijal i alati za doznaku, prijem i otpremu stabala, sredstva za zaštitu šuma, materijal za rasadnike i ostali sitni materijal)	245.000,00	120.500,00
5.	Rashodi za energiju - struja	60.000,00	40.000,00
6.	Rashodi za gorivo (motorna goriva i čvrsta goricva za kotlarnice)	200.000,00	187.000,00
7.	Rashodi za usluge (komunikacione usluge, usluge prevoza, službena putovanja, reprezentacija, stručno usavršavanje, Konsultantske, advokatske i ostale usluge)	269.001,00	116.000,35
8.	Tekuće održavanje građevinskih objekata i opreme (izgradnja i održavanje šumske infrastrukture, građevinskih objekata, opreme)	230.000,00	102.000,00
9.	Kamate	1,00	1,00
10.	Zakup objekata	30.000,00	20.000,00
11.	Izdaci za isplatu lica angažovanih po ugovoru o djelu	1.052.500,00	377.000,00
12.	Ostali izdaci (osiguranje, registracije vozila, sudski troškovi, komunalne naknade)	140.100,00	70.817,00
13.	Transferi za jednokratne soc.pomoći - Socijalne pomoći zaposlenim u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom	50.000,00	40.001,00
14.	Otplata dugova iz predhodnog perioda	1,00	1,00
15.	Izrada programa gazdovanja šumama po ugovorima planiranim za 2025 godinu i ugovorenim obavezama iz predhodnih godina i izrada Planova razvoja	1.000.000,00	600.000,00

	šuma		
16.	Izrada Planova gazdovanja privatnim šumama	50.000,00	0,00
17.	Pošumljavanje, zaštita, njega i rekonstrukcija šuma	700.000,00	254.921,21
18.	Poslovi na doznaci stabala i rasadničkoj proizvodnji	400.000,00	250.000,00
19.	Izdaci za građevinske objekte (izgradnja nove zgrade P.J.Berane)	150.000,00	100.000,00
20.	Oprema (motorna vozila, specijalna vozila, it oprema, kancelarijski namještaj)	465.000,00	275.000,00
UKUPNO		10.892.003,00	7.497.959,44

Tabela 8: Sredstva odobrena budžetom za 2025. godinu, prikazan su u narednoj tabeli

Organizacioni kod 41103	Uprava za gazdovanje šumama i lovištima		7.497.959,44
Program 16 005	Šumarstvo i lov		7.497.959,44
Potprogram 16 005 003	Djelovanje Uprave za gazdovanje šumama i lovištima		7.497.959,44
Aktivnost 16 005 003 001	Upravljanje i administracija Uprave za gazdovanje šumama i lovištima		5.800.038,23
	4	Izdaci	5.800.038,23
	41	Tekući Izdaci	5.760.036,23
	411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	4.753.967,88
0482	4111	Neto zarade	4.010.947,45
0482	4112	Porez na zarade	148.084,17
0482	4113	Doprinos na teret zaposlenog	499.754,01
0482	4114	Doprinos na teret poslodavca	75.736,49
0482	4115	Opštinski prirez	19.445,76
	412	Ostala lična primanja	57.250,00
0482	4122	Naknada za stanovanje i odvojen život	14.000,00
0485	4124	Jubilarne nagrade	6.500,00
0482	4125	Otpremnine	30.000,00
0482	4127	Ostale naknade	6.750,00
	413	Rashodi za materijal	293.000,00
0482	4131	Administrativni materijal	112.500,00
0482	4133	Materijal za posebne namjene	112.500,00
0482	4134	Rashodi za energiju	40.000,00
0482	4135	Rashodi za gorivo	20.000,00
0482	4139	Ostali rashodi za materijal	8.000,00
	414	Rashodi za usluge	116.000,35
0482	4141	Službena putovanja	13.500,00
0482	4142	Reprezentacija	547,95
0482	4143	Komunikacione usluge	39.138,00
0482	4144	Bankarske usluge negativne kursne razlike	1.000,00
0482	4145	Usluge prevoza	5.000,00

0482	4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	3.000,00
0482	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	38.360,80
0482	4148	Usluge stručnog usavršavanja	5.000,00
0482	4149	Ostale usluge	10.453,60
	415	Rashodi za tekuće održavanje	102.000,00
0482	4151	Tekuće održavanje javne infrastrukture	30.000,00
0482	4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	55.000,00
0482	4153	Tekuće održavanje opreme	17.000,00
	416	Kamate	1,00
0182	4161	Kamate rezidentima	1,00
	417	Renta	20.000,00
0482	4171	Zakup objekata	20.000,00
	419	Ostali izdaci	417.817,00
0482	4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	377.000,00
0482	4192	Izdaci po osnovu sudskih postupaka	6.980,00
0482	4193	Izrada i održavanje softvera	8.737,00
0482	4194	Osiguranje	100,00
0482	4196	Komunalne naknade	25.000,00
	431	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	40.001,00
0482	4316	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	40.001,00
	463	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,00
0482	4630	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,00
Aktivnost 16 005 003 002		Uređivanje, zaštita i korišćenje šuma	1.244.921,21
	44	Kapitalni izdaci	1.244.921,21
	441	Kapitalni izdaci	1.244.921,21
0482	4413	Izdaci za građevinske objekte	100.000,00
0482	4414	Izdaci za uređivanje zemljišta	1.104.921,21
0482	4415	Izdaci za opremu	40.000,00
Aktivnost 16 005 003 003		Objedinjene javne nabavke Uprave za gazdovanje šumama i lovištima	453.000,00
	4	Izdaci	453.000,00
	41	Tekući izdaci	218.000,00
	413	Rashodi za materijal	188.000,00
0482	4131	Administrativni materijal	21.000,00
0482	4135	Rashodi za gorivo	167.000,00
	419	Ostali izdaci	30.000,00
0482	4194	Osiguranje	30.000,00
	44	Kapitalni izdaci	235.000,00
	441	Kapitalni izdaci	235.000,00
0482	4415	Izdaci za opremu	235.000,00

Prilog 1

Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na izradi programa gazdovanja šumama u 2025. godini, shodno odobrenim sredstvima iz Budžeta

Tabela 9: Planirane aktivnosti na izradi programa gazdovanja šumama u 2025. godini

Gazdinska jedinica	PJ	Površina ha	Cijena izrade / €
Prekornica	Danilovgrad	6056	125.127
Dapsićke šume	Berane	2259	40.725
Petinske šume	Pljevlja	2445	53.262
Moračke šume	Kolašin	6815	61.478
Lisinj-Možura	Bar	3272	27.432
Šestani-Livari	Bar	7056	68.605
Krajina	Bar	3378	38.275
Latično	Nikšić	3842	80.632
Ukupno		35.120	495.536

Prilog 2

Tabela 10 Troškovi na zaštiti šuma u 2025.god.

Područna jedinica	Zaštita šuma od šumskih požara - Osmatrači €	Zaštita šuma (zaštitna sred,naprtnjač , mlatilice...) €	Zaštita šuma od štetočina (potkornjaci)	Zaštita šuma od štetočina (uklanjanje litijaša)€	Iznos sredstava €
UKUPNO:	35.000,00	5.000,00	50.000,00	18.599,00	108.599,00

Tabelarni prikaz aktivnosti na zaštiti šuma u 2025. godini u skladu sa odobrenim sredstvima iz Budžeta

Prilog 3

Tabela 11: Tabela prikaz planiranih aktivnosti na uzgoju šuma u 2025. godini

PODR. JEDIN.	A. NJEGA ŠUMA	B.OBNOVA ŠUMA		C.PODIZANJE NOVIH ŠUMA		D.REKONSTRUKCIJA		POŠ. PRIV. PARC. .	UKUPNO		Troškovi EUR-a	Troškovi EUR-a sa PDV-om
	Površina (ha)	Sadnica (kom)	Površina (ha)	Sadnica (kom)	Površina (ha)	Sadn. (kom)	Po (ha)	Sadnica (kom)	Sadnica (kom)	Površ. (ha)		
PLJEVLJA		67.392	26.96	67110	22.37				134.502	49.33	45.730.68	55.334.12
ROŽAJE		23.081	9.23						23.081	9.23	23.081.00	27.928.01
BERANE												
PLAV												
B.POLJE												
ŽABLJAK												
KOLAŠIN		40.490	14.1						40.490	14.10	13.766.60	16.657.59
ANDR.												
PLUŽINE		9.100	3.63						9.100	3.63	9.100.00	11.011.00
ŠAVNIK												
DANILOV.		50.000	20						50.000	20.00	27.000.00	32.670.00
PODGOR.												
NIKŠIĆ		20.000	8.00						20.000	8.00	6.800.00	8.288.00
MOJKOV		55.875	22.35						55.875	22.35	18.997,50	22.986.80
KOTOR		4.680	1.56						4.680	1.56	1.591.20	1.925.35
GUSINJE												
PETNJICA												
UKUPNO	0.00	270.618	105.83	67.110	23.37				337.728	128,20	146.066.98	176.741,05

Prilog 4

Tabela 12: Tabelarni prikaz planiranih aktivnosti na korišćenju šuma i izgradnji šumskih saobraćajnica po planu sječe za 2025. godinu

PODRUČNA JEDINICA	GAZDINSKA JEDINICA	REDOVNE SJEČE m³			Planirani prihod u €
		četinari	lišćari	ukupno	
Pljevlja	Ljubišnja	13.302	4.573	17.875	758.959,00
	Tara-Kosanica	18.829	-	18.829	775.846,00
	Kovač	15.600	294	15.894	898.591,00
	Maočnica	20.697	14	20.711	1.122.356,00
	Obzir-Buren	3.864	-	3.864	199.576,00
	Vežišnica	16.349	69	16.418	797.682,00
	Voloder II	7.507	2.670	10.177	358.807,00
	Petinske šume	2.186	15	2.201	98.595,00
	Potkovač	2.779	329	3.108	102.200,00
	Bukovica	3.223	123	3.346	114.650,00
	Kozička rijeka	7.768	338	8.106	425.580,00
	Kraljeva gora-Bunetina	9.653	20	9.673	408.600,00
	Otilovići-Obarde	3.630	-	3.630	130.915,00
	Jugoštica	6.965	1	6.966	208.965,00
	Korijen	2.126	-	2.126	80.415,00
Ukupno:		134.478	8.446	142.924	6.481.737,00
Danilovgrad	Prekornica	-	4.756	4.756	81.974,00
Ukupno:		-	4.756	4.756	81.974,00
Nikšić	Latično	308	1.514	1.822	22.106,00
	Javorak-Vojnik	643	4.206	4.849	52.023,00
Ukupno:		951	5.720	6.671	74.129,00
Plužine	Bundos	3.039	4.086	7.125	152.359,00
	Župa pivska	-	2.512	2.512	50.240,00
	Planina pivska	2.195	-	2.195	65.850,00
Ukupno:		5.234	6.598	11.832	268.449,00
Berane	Jelovica	8.737	1.207	9.944	391.419,00
	Skrivena	2.266	-	2.266	90.640,00
	Crni vrh-Rujišta	-	1.307	1.307	13.070,00
Ukupno:		11.003	2.514	13.517	495.129,00
Petnjica	Mrtvica -Tivran	3.737	-	3.737	155.912,00
	Turjak	927	707	1.634	51.563,00
Ukupno:		4.664	707	5.371	207.475,00
Žabljak	Tepačke šume	4.687	-	4.687	259.510,00
	Gornji Šaranci	5.553	-	5.553	273.260,00
	Donji Šaranci	4.587	547	5.134	237.412,00
Ukupno:		14.827	547	15.374	770.182,00
Bijelo Polje	Korita	3.284	-	3.284	151.440,00
	Ljubiviđa	844	-	844	33.760,00
	Mejdanica Lisa	2.618	3.952	6.570	189.934,00
Ukupno:		6.746	3.952	10.698	375.134,00
Andrijevisa	Gradišnica-Jelovica	561	5.817	6.378	95.049,00

	Mojanska rijeka-Kraštica	-	3.072	3.072	61.440,00
	Piševska Rijeka-Zeletin	1.394	3.122	4.516	118.200,00
Ukupno:		1.955	12.011	13.966	274.689,00
Podgorica	Opasanica-Travska gora	1.819	5.524	7.343	194.288,00
	Vučiji potok	-	4.068	4.068	81.360,00
Ukupno:		1.819	9.592	11.411	275.648,00
Rožaje	Bač- Besnik	5.235	1.691	6.926	367.589,00
	Balotičke šume	4.456	50	4.506	289.971,00
	Crnja Ibarac	5.021	3	5.024	307.325,00
	Gornji Ibar	3.457	2.073	5.530	266.490,00
	Županica	6.438	151	6.589	445.783,00
	Lovničke šume	3.212	-	3.212	173.360,00
	Paučinske šume	5.666	-	5.666	343.870,00
Ukupno:		33.485	3.968	37.453	2.194.388,00
Kolašin	Komovi I	931	13.270	14.201	302.640,00
	Bukovi potok-Sušac	300	5.339	5.639	122.749,00
	Mušovića rijeka	543	4.369	4.912	109.106,00
Ukupno:		1.774	22.978	24.752	534.495,00
SVEUKUPNO		216.936	81.789	298.725	12.033.429,00

Tabela 13. Drvna zapremina koja je bila predmet prodaje drveta u dubjećem stanju za 2023. i 2024. godinu

Područna jedinica	Gazdinska jedinica	Bruto drvna zapremina u m ³			Planirani prihod u €
		četinari	lišćari	ukupno	
Pljevlja	Vezišnica	4.378	-	4.378	140.550,00
	Otilovići Obarde	952	-	952	28.560,00
Ukupno:		5.330		5.330	169.110,00
Rožaje	Bačko Besničke šume	-	1.691	1.691	50.730,00
Ukupno:			1.691	1.691	50.730,00
Berane	Crni vrh Rujšta	-	1.979	1.979	45.517,00
Ukupno:			1.979	1.979	45.517,00
Kolašin	Rečinska Rijeka Vranještica	74	2.539	2.613	45.322,00
Ukupno:		74	2.539	2.613	45.322,00
Plužine	Volujak Mratinje	24	4.105	4.129	40.122,00
Ukupno:		24	4.105	4.129	40.122,00
Bijelo Polje	Bjelasica	328	5.546	5.874	95.478,00
	Rudo polje	1.985	8	1.993	81.937,00

Ukupno:		2.313	5.554	7.867	177.415,00
Andrijevisa	Gradišnjica Jelovica	677	2.544	3.221	60.152,00
	Kutska rijeka	-	1.108	1.108	12.188,00
Ukupno:		677	3.652	4.329	72.340,00
Podgorica	Vučji potok	-	840	840	12.600,00
Ukupno:			840	840	12.600,00
Danilovgrad	Prekornica	-	3.774	3.774	66.307,00
	Štitovo	-	1.602	1.602	25.160,00
	Ponikvica	-	1.338	1.338	17.394,00
Ukupno:			6.714	6.714	108.861,00
Nikšić	Latično	810	8.047	8.857	101.654,00
	Njegoš	255	1.223	1.478	17.533,00
	Somina	413	522	935	10.067,00
Ukupno:		1.478	9.792	11.270	129.254,00
Plav	Čakor Visitor	1.884	1.365	3.249	79.590,00
Ukupno:		1.884	1.365	3.249	79.590,00
Šavnik	Bijela Vojnik	-	672	672	7.392,00
Ukupno:			672	672	7.392,00
SVE UKUPNO		11.780	38.903	50.683	938.253,00

Tabela 14. Drvna zapremina sanitara koja nije prodana u 2024. godini i drvna zapremina novodoznačenog sanitara za prodaju u 2025. godini.

Područna jedinica	Gazdinska jedinica	SANITARNA SJEČA - bruto drvna zapremina u m ³			Planirani prihod u €
		četinari	lišćari	ukupno	
Pljevlja	Kovač	929	-	929	4.645,00
	Ljubišnja	29	-	29	145,00
	Maočnica	261	-	261	2.397,00
	Vezišnica	442	-	442	7.956,00
	Kraljeva-gora Bunetina	280	-	280	5.320,00
	Petinske šume	126	-	126	630,00
	Bukovica	63	-	63	315,00
	Voloder II	225	-	225	1.125,00
Ukupno:		2.355		2.355	22.533,00
Berane	Crni vrh	-	93	93	837,00
	Jelovica	129	-	129	2.970,00
	Kaludarsko Dapsičke šume	160	-	160	3.396,00
Ukupno:		289	93	382	7203
Plav¹	Javorsko-Bogajičke šume (Babino polje	4.150	-	4.150	83.622,00

¹ Područna jedinica Plav je u toku 2024. godine izvršila doznaku cca 13.000 m³ sanitara, koji će biti predmet prodaje u 2025. godini. Budući da doznačena količina sanitara za prodaju u 2025. godini nadmašuje godišnji etat za ovu područnu jedinicu, Uprava za gazdovanje šumama i lovištima nije planirala sječu zdravih stabala u svrhu prodaje po ugovorima u 2025. godini, sve dok se plavske šume budu sušile postojećom dinamikom.

	Treskavac po starom PGŠ)				
	Javorsko-Bogajičke šume (Trokuz-Ribljak po starom PGŠ)	399	-	399	10.773,00
	Babina gora Vaganica	15.936	-	15.936	300.833,00
	Čakor Visitor	2.438	-	2.438	43.132,00
Ukupno:		22.923		22.923	438.360,00
Plužine	Planina Pivska	810	-	810	11.626,00
	Volujak Mratinje	372	-	372	1.939,00
Ukupno:		1.182		1.182	13.565,00
Nikšić	Duga Golija	1	371	372	3.387,00
Ukupno:		1	371	372	3.387,00
Žabljak	Tepačke šume	150	-	150	2.250,00
	Donji Šaranci	8.139	-	8.139	85.482,00
	Gornji Šaranci	1.936	-	1.936	21.390,00
Ukupno:		10.225		10.225	109.122,00
Gusinje	Gusinjske šume	29	-	29	145,00
Ukupno:		29		29	145,00
Kolašin	Pješčanica Pčinja	162	51	213	1.065,00
	Mušovića rijeka	73	511	584	2.920,00
Ukupno:		235	562	797	3.985,00
Petnjica	Mrtvica Tivran	164	-	164	328,00
Ukupno:		164	-	164	328,00
Mojkovac	Lepenac Palješka gora	1.587	-	1.587	7.935,00
	Petrovića omar - Buren	74	-	74	222,00
Ukupno:		1.661		1.661	8.157,00
SVEUKUPNO		39.064	1.026	40.090	606.785,00

Tabela 15. Plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva

Područna jedinica	Gazdinska jedinica	Izgradnja tvrdih puteva u km	Izgradnja vlake u km	Rekonstrukcija u km	Meki put u km
Pljevlja	Ljubišnja		0+852		
	Kozička rijeka		0+209		
	Kosanica - Tara		0+188		
	Kraljeva gora - Bunetina		0+608		
	Otilovići - Obarde		0+400		
Ukupno:			2+257		
Rožaje	Bač-Besnik		0+300		
	Crnja Ibarac		0+350		
Ukupno:			0+650		
Berane	Crni vrh - Rujišta	0+500	0+400		
	Jelovica		0+730		
	Skrivena		0+200		
Ukupno:		0+500	1+330		

	Mrtvica - Tivran	0+600		
Petnjica	Turjak	0+670		
	Ukupno:	1+270		
Kolašin	Komovi I	6+050		
	Bukovi potok- Sušac	2+440		
	Mušovića rijeka	6+020		
	Ukupno:	14+510		
Bijelo Polje	Mejdanica - Lisa	0+200		
	Ukupno:	0+200		
Danilovgrad	Prekornica	0+730		
	Ukupno:	0+730		
Nikšić	Latično	1+620		
	Javorak Vojnik	3+690		
	Ukupno:	5+310		
Plužine	Bundos	0+780		
	Župa pivska	0+230		
	Ukupno:	1+010		
Andrijevica	Gradišnica - Jelovica	2+750		
	Ukupno:	2+750		
	Sveukupno:	0+500	30+017	

Prilog 5

Tabela 16: Spisak nezaštićenih biljnih vrsta koje se mogu koristiti u komercijalne svrhe

R.br.	Latinski naziv	Narodni naziv	Korisni dio
LJEKOVITO BILJE, ŠUMSKI PLODOVI I GLJIVE			
1.	Allium ursinum L.	Medvedi luk, Sremuša	Herba
2.	Achillea millefolium L.	Hajdučka trava	Herba
3.	Agrimonia eupatoria L.	Petrovac, Ranjenik	Herba
4.	Artemisia absinthium L.	Pelin	Herba
5.	Althaea officinalis L.	Bijeli sljez	Korijen
			Cvijet
			List
6.	Arctium lappa L.	Čičak	Herba
			List
			Korijen
7.	Atropa belladonna L.	Velebinje, Beladona	Korijen
			List
8.	Artemisia abortanum L.	Božićno drvce	Herba
9.	Amanita caesarea (Scop:Fr)	Blagva, Rujnica	
10.	Ballota nigra L.	Crna kopriva	Herba
11.	Bellis perennis L.	Bijela rada	Cvijet
12.	Betonica officinalis L.	Ranjenik, ranilist	Herba
13.	Betula pendula Roth.	Breza	Kora
14.	Boletus edulis	Vrganj	
15.	Calendula officinalis L.	Neven	Cvijet
16.	Calluna vulgaris L.	Vrijesak, Obični vrijes	Herba

17.	<i>Centaurium erythraea</i> Rafn	Crveni kantaron, Kičica	Herba
18.	<i>Centaurea cyanus</i> L.	Različak	Cvijet
19.	<i>Cetraria islandica</i>	Islandski lišaj	Herba
20.	<i>Calocybe gambosa</i>	Đurđevača, Đurdevka	
21.	<i>Cantharellus cibarius</i>	Lisičarka	
22.	<i>Colchicum autumnale</i>	Mrazovac	Sjeme
23.	<i>Capsella bursa pastoris</i>	Rusomača, Hoću-neću	Herba
24.	<i>Carlina acaulis</i> L.	Vilino sito	Korijen
25.	<i>Chelidonium majus</i> L.	Lastina trava	Herba
26.	<i>Cichorium intybus</i> L.	Vodopija	Herba Korijen
27.	<i>Cornus mas</i> L.	Drenjak, Dren	Plod
28.	<i>Corylus avellana</i> L.	Lijeska	List Plod
29.	<i>Crataegus oxyacantha</i> L.	Glog crveni	Cvijet Plod
30.	<i>Crataegus monogyna</i>	Glog bijeli	Cvijet i list
31.	<i>Craterellus cornucopioides</i>	Crna truba	
32.	<i>Dryopteris filix-mas</i> (c)	Navala	Korijen
33.	<i>Epilobium angustifolium</i> L.	Kiprovina	List Cvijet
34.	<i>Equisetum arvense</i> L.	Preslica, Rastavić	Herba
35.	<i>Fragaria vesca</i> L.	Šumska jagoda	Plod
36.	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	Trava od utrobuice, Šumska sirištara	List Cvijet
37.	<i>Geranium robertianum</i> L.	Zdravnjak	Herba
38.	<i>Glechoma hederacea</i> L.	Dobričica	Herba
39.	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	Slatki korjen, Sladić	Korijen
40.	<i>Hedera helix</i> L.	Bršljen	List
41.	<i>Hyssopus officinalis</i> L.	Miloduh	Herba
42.	<i>Hypericum perforatum</i> L.	Žuti kantaron, Bogorodičina	Herba
43.	<i>Hydnum repandum</i> L.	Ježevica, Prosenjak	
44.	<i>Helichrysum italicum</i> L.	Smilje	Herba Cvijet
45.	<i>Inula helenium</i> L.	Oman	Korijen
46.	<i>Juniperus oxicedrus</i> L.	Kleka crvena	Plod
47.	<i>Juniperus communis</i> L.	Kleka, Smreka	Plod
48.	<i>Juniperus sabina</i> L.	Somina	Plod
49.	<i>Lactarius deliciosus</i>	Prava rujnica	
50.	<i>Lactarius piperatus</i>	Paprena mlječniva	
51.	<i>Lavandula angustifolia</i>	Lavanda	Cvijet
52.	<i>Malus silvestris</i> Mill.	Divlja jabuka	Plod
53.	<i>Matricaria chamomilla</i> L.	Kamilica	Cvijet
54.	<i>Melissa officinalis</i> L.	Matičnjak, Melisa	Herba
55.	<i>Marrubium vulgare</i> L.	Macina trava	Herba
56.	<i>Mentha piperita</i> L.	Nana, Metvica paprena	List
57.	<i>Melilotus officinalis</i> L.	Ždraljevina	Herba

58.	Mentha longifolia L.	Divlja nana	Herba
59.	Morchella esculenta	Smrčak	
60.	Morus alba L.	Bijeli dud	List
61.	Morus nigra	Crni dud	List
62.	Ocimum basilicum L.	Bosiljak	Herba
63.	Ononis spinosa L.	Zečiji trn, Gladiš	Korijen
64.	Origanum vulgare L.	Vranilova trava, Planinski	Herba
65.	Primula vulgaris Huds.	Jargočevina	Cvijet
			Korijen
66.	Plantago	Bokvica	Herba
67.	Pulmonaria officinalis L.	Plućnjak	Herba
68.	Polygonum aviculare L.	Dvornik, Troskot	Herba
69.	Prunus spinosa L.	Crni trn, Trnjina	Cvijet
			Plod
70.	Primula veris L.	Jaglika, Jargočika	Cvijet
71.	Pyrus piraster	Divlja kruška	Plod
72.	Paliurus spina-christi Mill.	Drača	Plod
73.	Petasites hybridus (L.) G. Gaertn. & al.	Lopuh	List
			Korijen
74.	Pistacia terebinthus L.	Smrdljika	Vršne grane
75.	Punica granatum L.	Nar	Plod
76.	Potentilla tormentilla	Srčenjaka	Korijen
77.	Rhamnus frangula L.	Trušljika obična, Krušina	Kora
78.	Robinia pseudoacacia L.	Bagrem	Cvijet
79.	Rosa canina L.	Divlja ruža, Šipurak	Plod
80.	Rosmarinus officinalis L.	Ruzmarin	List
81.	Rubus fruticosus L.	Kupina	Plod
82.	Rubus idaeus L.	Malina	Plod
83.	Ruta graveolens L.	Ruta	
84.	Salvia officinalis L.	Pelim, Žalfija	Herba
85.	Sambucus nigra L.	Zova	Cvijet
86.	Silybum marianum L.	Gujina trava	Herba
			Sjeme
87.	Solidago virgaurea L.	Zlatnica	Herbe
88.	Sanicula europaea L.	Milogled, Zdravčica	List
			Korijen
89.	Symphytum officinale L.	Gavez	Korijen
90.	Tanacetum cinerariaefolium	Buvač	Cvijet
91.	Tanacetum parthenium L.	Povratić	Cvijet
92.	Taraxacum officinale L.	Maslačak	Herba
			List
			Korijen
93.	Teucrium montanum L.	Trava iva	Herba
94.	Teucrium chamaedris L.	Dubačac, Krševka	Herba
95.	Tilia cordata Mill.	Lipa sitnolisna	Cvijetni list
96.	Tilia platyphyllos Scop.	Lipa krupnolisna	Cvijetni list
97.	Tilia argentea Desf.	Srebrnasta lipa, Bijela lipa	Cvijetni list

98.	Thymus serpyllum L.	Majčina dušica	Herba
99.	Tussilago farfara L.	Podbjel	Cvijet list
100.	Trifolium pratense L.	Djetelina crvena	Cvijet
101.	Urtica dioica L.	Kopriva	Herba Korijen Sjeme
102.	Valeriana officinalis L.	Odoljen, valerijana	Korijen
103.	Veronica officinalis L.	Čestoslavica, veronika	Herba
104.	Viscum album L.	Imela bijela	Herba
105.	Verbascum phlomoides L.	Velecvjetna divizma	Herba List Cvijet
106.	Viola tricolor L.	Dan i noć	Cvijet
107.	Viola odorata L.	Ljubičica	Cvijet
108.	Vaccinium myrtillus L.	Borovnica	Plod
109.	Vaccinium vitis-idaea L.	Brusnica	Plod
110.	Verbena officinalis	Verbena	Herba
111.	Veratrum album L.	Bijela čemerika	korijen
112.	Prunus avium	Divlja tresnja	Plod
113.	Arctostaphylos uva ursi	Uva	List
114.	Laurus nobilis	Lovor	List